VYKONÁVACIE NARIADENIE RADY (EÚ) 2024/827

zo 4. marca 2024,

ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 208/2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 208/2014 z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine ([1]), a najmä na jeho článok 14 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada 5. marca 2014 prijala nariadenie (EÚ) č. 208/2014.

(2) Na základe preskúmania, ktoré vykonala Rada, by sa v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 208/2014 mali aktualizovať informácie o práve na obhajobu a práve na účinnú súdnu ochranu.

(3) Nariadenie (EÚ) č. 208/2014 by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha I k nariadeniu (EÚ) č. 208/2014 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 4. marca 2024

Za Radu
predsedníčka
A. VERLINDEN

([1]) Ú. v. EÚ L 66, 6.3.2014, s. 1.

PRÍLOHA

V prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 208/2014 sa oddiel B (Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu) nahrádza takto:

„B. **Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu**

Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu podľa Trestného poriadku Ukrajiny

V článku 42 Trestného poriadku Ukrajiny (ďalej len „trestný poriadok“) sa ustanovuje, že každá osoba podozrivá alebo obvinená v trestnom konaní má právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu. Medzi tieto práva patrí: právo podozrivého alebo obvineného byť informovaný o tom, z akého trestného činu je podozrivý alebo obvinený; právo byť výslovne a včas informovaný o svojich právach podľa trestného poriadku; právo mať pri prvom vyžiadaní prístup k obhajcovi; právo podávať návrhy na procesné úkony a právo podávať opravné prostriedky proti rozhodnutiam, úkonom a opomenutiam vyšetrovateľa, prokurátora a vyšetrujúceho sudcu.

V článku 303 trestného poriadku sa rozlišuje medzi rozhodnutiami a opomenutiami, ktoré možno napadnúť počas predsúdneho konania (prvý odsek), a rozhodnutiami, úkonmi a opomenutiami, ktoré možno preskúmať na súde počas prípravného konania (druhý odsek). V článku 306 trestného poriadku sa ustanovuje, že sťažnosti proti rozhodnutiam, úkonom alebo opomenutiam vyšetrovateľa alebo prokurátora musí posúdiť vyšetrujúci sudca miestneho súdu v prítomnosti sťažovateľa, jeho obhajcu alebo právneho zástupcu. V článku 308 trestného poriadku sa stanovuje, že sťažnosti proti nedodržaniu primeranej lehoty počas predsúdneho vyšetrovania zo strany vyšetrovateľa alebo prokurátora sa môžu podať nadriadenému prokurátorovi a musí sa o nich rozhodnúť do troch dní od ich podania. Okrem toho sa v článku 309 trestného poriadku stanovuje, proti ktorým rozhodnutiam vyšetrujúcich sudcov možno podať odvolanie, pričom ďalšie rozhodnutia môžu byť predmetom súdneho preskúmania počas prípravného konania na súde. Niektoré procesné vyšetrovacie úkony možno navyše vykonať len na základe rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu alebo súdu (napríklad zaistenie vecí podľa článkov 167 až 175 a väzobné opatrenia podľa článkov 176 až 178 trestného poriadku).

Uplatňovanie práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu jednotlivých osôb na zozname

2. **Vitalii Yuriyovych Zakharchenko (Vitalij Jurijovyč Zacharčenko)**

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Zacharčenka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazujú to najmä rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu z 19. apríla 2021, ktorými sa nariaďuje vzatie pána Zacharčenka do väzby, ako aj rozhodnutie obvodného súdu kyjevského Pečerského obvodu z 10. augusta 2021, ktorým sa udeľuje povolenie na vykonanie osobitného predsúdneho vyšetrovania v trestnom konaní č. 42016000000002929. Tieto rozhodnutia vyšetrujúcich sudcov potvrdzujú postavenie pána Zacharčenka ako podozrivého a zdôrazňujú, že podozrivý sa pred vyšetrovaním skrýva, aby sa vyhol trestnej zodpovednosti.

Rada má navyše informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Zacharčenka. Vyšetrovací orgán 12. februára 2020 rozhodol o zaradení pána Zacharčenka na medzinárodný zoznam hľadaných osôb a odboru pre medzinárodnú policajnú spoluprácu ukrajinskej štátnej polície postúpil žiadosť o zápis do databázy Interpolu. Ukrajina okrem toho 11. mája 2021 zaslala Ruskej federácii žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc s cieľom zistiť miesto pobytu pána Zacharčenka, ktorú Rusko 31. augusta 2021 zamietlo.

Rada má informácie o tom, že 9. februára 2022 bolo ukončené predsúdne vyšetrovanie v trestnom konaní č. 42016000000002929 a 5. augusta 2022 generálna prokuratúra po splnení požiadaviek ukrajinského trestného poriadku zaslala obvinenie obvodnému súdu kyjevského Pečerského obvodu na posúdenie merita veci. Okrem toho 2. mája 2023 obvodný súd kyjevského Sviatošinského obvodu vyhovel žiadosti prokurátora a nariadil pojednávanie v rámci osobitného súdneho konania (in absentia) v neprítomnosti obvineného. Rada bola informovaná o tom, že súdne pojednávania prebiehajú.

Na základe informácií, ktoré poskytli ukrajinské orgány, pán Zacharčenko nevyužil v rámci trestného konania na Ukrajine vlastného obhajcu, ale jeho záujmy zastupoval pridelený obhajca. V prípade, keď si obhajoba právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu neuplatňuje, nemožno konštatovať ich porušenie.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Zacharčenko vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že opísané okolnosti pripisované pánovi Zacharčenkovi významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

6. **Viktor Ivanovych Ratushniak (Viktor Ivanovyč Ratušňak)**

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Zacharčenka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazujú to najmä rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu z 19. apríla 2021, ktorými sa nariaďuje vzatie pána Ratušňaka do väzby, ako aj rozhodnutie obvodného súdu kyjevského Pečerského obvodu z 10. augusta 2021, ktorým sa udeľuje povolenie na vykonanie osobitného predsúdneho vyšetrovania v trestnom konaní č. 42016000000002929. Tieto rozhodnutia vyšetrujúcich sudcov potvrdzujú postavenie pána Ratušňaka ako podozrivého a zdôrazňujú, že podozrivý sa pred vyšetrovaním skrýva, aby sa vyhol trestnej zodpovednosti.

Rada má informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Ratušňaka. Vyšetrovací orgán 12. februára 2020 rozhodol o zaradení pána Ratušňaka na medzinárodný zoznam hľadaných osôb a odboru pre medzinárodnú policajnú spoluprácu ukrajinskej štátnej polície postúpil žiadosť o zápis do databázy Interpolu. Ukrajina okrem toho 11. mája 2021 zaslala Ruskej federácii žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc s cieľom zistiť miesto pobytu pána Ratušňaka, ktorú Rusko 31. augusta 2021 zamietlo.

Rada má informácie o tom, že 9. februára 2022 bolo ukončené predsúdne vyšetrovanie v trestnom konaní č. 42016000000002929 a 5. augusta 2022 generálna prokuratúra po splnení požiadaviek ukrajinského trestného poriadku zaslala obvinenie obvodnému súdu kyjevského Pečerského obvodu na posúdenie merita veci. Okrem toho 2. mája 2023 obvodný súd kyjevského Sviatošinského obvodu vyhovel žiadosti prokurátora a nariadil pojednávanie v rámci osobitného súdneho konania (in absentia) v neprítomnosti obvineného. Rada bola informovaná o tom, že súdne pojednávania prebiehajú.

Na základe informácií, ktoré poskytli ukrajinské orgány, pán Ratušňak nevyužil v rámci trestného konania na Ukrajine vlastného obhajcu, ale jeho záujmy zastupoval pridelený obhajca. V prípade, keď si obhajoba právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu neuplatňuje, nemožno konštatovať ich porušenie.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Ratušňak vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že opísané okolnosti pripisované pánovi Ratušňakovi významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

12. **Serhiy Vitalyovych Kurchenko (Serhij Vitalijovyč Kurčenko)**

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Kurčenka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. To dokazuje najmä skutočnosť, že obhajoba bola 28. marca 2019 informovaná o ukončení predsúdneho vyšetrovania v trestnom konaní č. 42016000000003393 a bolo jej umožnené oboznámiť sa s materiálmi. Národný protikorupčný úrad Ukrajiny navyše 11. októbra 2021 informoval obhajcov pána Kurčenka o ukončení predsúdneho vyšetrovania a poskytnutí prístupu k materiálom z predsúdneho vyšetrovania, aby sa s nimi oboznámili. Rada má informácie o tom, že Národný protikorupčný úrad Ukrajiny podal návrh na stanovenie lehoty na preskúmanie zo strany obhajoby s cieľom riešiť prieťahy obhajoby pri skúmaní materiálov z predsúdneho vyšetrovania. Rada bola informovaná, že Najvyšší protikorupčný súd vo svojom rozhodnutí z 27. júna 2022 stanovil obhajobe lehotu do 1. decembra 2022 na dokončenie procesu oboznamovania sa so spisom, po ktorej uplynutí sa právo na prístup k materiálom považuje za uspokojené. Špecializovaná protikorupčná prokuratúra 7. decembra 2022 zaslala obžalobu Najvyššiemu protikorupčnému súdu Ukrajiny na posúdenie merita veci. Súd uskutočnil 30. marca 2023 predbežné pojednávanie a rozhodol nariadiť pojednávanie. V ten istý deň súd vyhovel aj žiadosti prokurátora viesť voči obvinenému osobitné súdne konanie (v neprítomnosti). Rada bola informovaná o tom, že súdne pojednávania prebiehajú.

Odvolací súd v Odese v súvislosti s trestným konaním č. 12014160020000076 rozhodnutím z 18. septembra 2020 vyhovel odvolaniu prokurátora a nariadil preventívne opatrenie vo forme vzatia pána Kurčenka do väzby. Súd tiež konštatoval, že pán Kurčenko opustil Ukrajinu v roku 2014 a jeho pobyt nie je možné zistiť. Súd dospel k záveru, že pán Kurčenko sa skrýva pred orgánmi vykonávajúcimi predsúdne vyšetrovanie, aby sa vyhol trestnej zodpovednosti. Obvodný súd odeského Kyjevského obvodu 20. decembra 2021 udelil povolenie na vykonanie osobitného predsúdneho vyšetrovania v neprítomnosti. Obvodný súd odeského Kyjevského obvodu okrem toho 20. októbra 2021 zamietol odvolanie obhajcov, ktorí navrhovali zrušenie uznesenia prokurátora o prerušení predsúdneho vyšetrovania z 27. júla 2021.

Rada má informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Kurčenka. Hlavné oddelenie štátnej polície v regióne Odesa 13. mája 2021 postúpilo ukrajinskej ústredni Interpolu a Europolu žiadosť o uverejnenie červeného obežníka na pána Kurčenka, ktorá je v súčasnosti predmetom posúdenia. Rada bola informovaná o tom, že ukrajinské orgány poslali 29. apríla 2020 Ruskej federácii žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc, ktorá bola 28. júla 2020 vrátená bez vykonania.

Rada bola informovaná, že 6. mája 2022 bolo ukončené predsúdne vyšetrovanie v trestnom konaní č. 12014160020000076 a prokuratúra regiónu Odesa 1. augusta 2022 zaslala obvinenie obvodnému súdu odeského Prymorského obvodu na posúdenie merita veci. 18. apríla 2023 súd vyhovel žiadosti prokurátora viesť voči obvinenému osobitné súdne konanie (v neprítomnosti). Rada bola informovaná o tom, že súdne pojednávania prebiehajú.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Kurčenko vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že okolnosti opísané v rozhodnutí odvolacieho súdu v Odese, ktoré možno pripísať pánovi Kurčenkovi, ako aj nevykonanie žiadosti o medzinárodnú právnu pomoc, významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.“.